

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš
i industrijsko onečišćenje

KLASA: UP/I 351-03/16-08/164

URBROJ: 517-06-2-1-1-17-9

Zagreb, 10. siječnja 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13 i 78/15), te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13) i odredbe članka 5. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, broj 61/14), na zahtjev nositelja zahvata Hrvatske šume d.o.o., Ulica kneza Branimira 1, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

I. Za namjeravani zahvat, razminiranje i obnovu šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim područjima u dunavsko-dravskoj regiji u pet cjelina: „JU Park prirode Kopački rit“, „Desna obala rijeke Drave“, „Dravica-I“, „Veliko polje-Biljski rit“ i „Bezdan-Topolik“, nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:

1. Prilikom njege, zaštite i izvođenja proreda te održavanja prosjeka, temeljito uklanjati invazivne vrste.
2. Na području cjeline 1 razminiranje provoditi isključivo primjenom metode ručne detekcije mina.
3. Na području cjeline 1 sve radove obustaviti od 1. siječnja do 15. srpnja u vrijeme gnijezđenja ptica te od 1. do 30. rujna u vrijeme rike jelena.
4. Na području cjelina 2 – 5 moguće je razminiranje provoditi tijekom cijele godine, a u razdoblju od 1. ožujka do 15. srpnja razminiranje provoditi isključivo primjenom metode ručne detekcije mina.
5. Na području cjelina 2 – 5 zabranjeno je uklanjanje vegetacije u vrijeme gnijezđenja ptica (od 1. ožujka do 15. srpnja) prilikom izvođenja projektnih aktivnosti biološke obnove šuma, unaprjeđenja protupožarne i edukacijsko-turističke infrastrukture te obnove livada *Cnidion dubii*.
6. Prije početka radova u cjelinama 2 – 5 utvrditi gnijezda orla štekavca, crne rode i orla kliktaša te obustaviti radove u krugu od 100 m oko stabala od 1. siječnja do 15. srpnja u slučaju pronalaska aktivnog gnijezda orla štekavca, odnosno od 1. travnja do 15. kolovoza u slučaju pronalaska aktivnog gnijezda crne rode i orla kliktaša.

7. Obnovu šume u krugu od 100 m oko stabala na kojima se nalaze gnijezda orla štekavca provoditi nakon što su gnijezda neaktivna pet godina, a ako se gnijezda nalaze u sastojinama starijim od 140 godina, obnovu na cijeloj površini provoditi nakon utvrđenog postojanja alternativnih gnijezda.

II. Za namjeravani zahvat, razminiranje i obnovu šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim područjima u dunavsko-dravskoj regiji u pet cjelina: „JU Park prirode Kopački rit“, „Desna obala rijeke Drave“, „Dravica-I“, „Veliko polje-Biljski rit“ i „Bezdan-Topolik“, nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata, Hrvatske šume d.o.o., Ulica kneza Branimira 1, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.

IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, Hrvatske šume d.o.o., Ulica kneza Branimira 1, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.

V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, Hrvatske šume d.o.o., Ulica kneza Branimira 1, Zagreb, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u dalnjem tekstu: Uredbe), podnio je 4. srpnja 2016. Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, koje sukladno odredbama članaka 39. i 45. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/16 i 104/16) od 16. listopada 2016. nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš razminiranja i obnove šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim područjima u dunavsko-dravskoj regiji. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u lipnju 2016. izradio, a u listopadu 2016. dopunio ovlaštenik Elektroprojekt d.d. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/13-08/72; URBROJ: 517-06-2-1-13-2 od 5. rujna 2013.). Voditelj izrade Elaborata je dr. sc. Ivan Vučković, dipl. ing. biol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 12. ... i drugi zahvati za koje nositelj zahvata radi međunarodnog financiranja zatraži ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš Priloga II Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira realizaciju zahvata koji obuhvaća aktivnosti u svrhu zaštite šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim područjima za koji će zatražiti međunarodno financiranje.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informirajući i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08), na internetskoj

stranici Ministarstva objavljena je Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš razminiranja i obnove šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim područjima u dunavsko-dravskoj regiji (KLASA: UP/I 351-03/16-08/164; URBROJ: 517-06-2-1-1-16-2 od 8. srpnja 2016.).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Lokacija zahvata je na području Osječko-baranjske županije unutar granica Parka prirode Kopački rit i Regionalnog parka Mura-Drava. Zahvat obuhvaća čišćenje šuma i šumskog zemljišta od minsko-eksplozivnih i neeksplodiranih ubojnih sredstava (ručna detekcija mina, strojna priprema površina uz ručnu detekciju) na ukupno 27,52 km² (u Parku prirode 8,15 km², u Regionalnom parku 19,37 km²), obnovu šuma i šumskog zemljišta na predmetnom području zamjenom alohtonih vrsta drveća domaćim šumskim vrstama i pošumljavanjem šumskeh čistina te obnovu degradiranih i oštećenih prirodnih šumskeh sastojina i obnovu rijetkih i ugroženih livada. Uz to će se unaprijediti protupožarna infrastruktura radi zaštite šuma (prosjeke, šumske ceste, hidrotehnički objekti) i edukacijsko-turistička infrastruktura (rekonstrukcija postojeće šumarske kuće „Podravlje“ i četiri poučne staze) te istraživati, pratiti stanja i analizirati zaštita voda, o vodama ovisne ekosustave i biološke raznolikosti. Ukupno područje obuhvata je oko 170,4 km², a sastoji se od 79 poligona koji su grupirani u pet cjelina:*

- cjelina 1 „JU Park prirode Kopački rit“
- cjelina 2 „Desna obala rijeke Drave“
- cjelina 3 „Dravica-I“
- cjelina 4 „Veliko polje-Biljski rit“
- cjelina 5 „Bezdan-Topolik“.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I 351-03/16-08/164, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-3 od 8. srpnja 2016.) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva i Upravnom odjelu za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije.

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 612-07/15-59/218, URBROJ: 517-07-1-1-2-16-4 od 25. kolovoza 2016.) da je Elaborat zaštite okoliša potrebno dopuniti radi sagledavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže odnosno ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Zaključkom o dopuni zahtjeva (KLASA: UP/I 351-03/16-08/164, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-5 od 15. rujna 2016.) nositelj zahvata je pozvan da dostavi podatke odnosno dopuni Elaborat na temelju primjedbi iz mišljenja Uprave za zaštitu prirode Ministarstva. Nakon dopune Elaborata u listopadu 2016., Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 612-07/16-59/218, URBROJ: 517-07-1-1-2-16-8 od 14. prosinca 2016.) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da je prihvatljiv za ekološku mrežu. Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije dostavio je mišljenje (KLASA: 351-01/16-02/115, URBROJ: 2158/1-01-14/04-16-2 od 31. kolovoza 2016.) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Na planirani zahvat razmotren Elaboratom zaštite okoliša koji je objavljen na internetskoj stranici Ministarstva nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš su sljedeći:

Utjecaj na zrak tijekom razminiranja je kratkotrajan i lokalnog karaktera, a po značaju je mali s obzirom na izvođenje radova izvan naseljenog područja dok se nakon pošumljavanja očekuje pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka u vidu pročišćavanja zraka. Pošumljavanje će istodobno, uz održavanje sustava prevencija požara, doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena. Nepovoljan utjecaj na tlo i vode tijekom razminiranja može se izbjegći ispravnim korištenjem strojeva i transportnih sredstava, a ako dođe do onečišćenja tla i voda uslijed eventualnih eksplozija i oštećenja strojeva, nakon uklanjanja opasnosti za ljude i strojeve, nastala onečišćenja tla i voda će

se otkloniti. Na području Parka prirode Kopački rit uporaba takvih strojeva nije dopuštena, a na području Regionalnog parka Mura-Drava je ograničena, te ovakvih slučajeva u Parku prirode neće biti, a u Regionalnom parku su malo vjerojatni. Uklanjanje minski eksplozivnih sredstava pozitivno će utjecati na tlo, jer će se trajno ukloniti izvori onečišćenja (TNT (trotil), RDX (heksogen), PETN (pentrit), olovo, plastika), a posljedično i na vode u koje dospijevaju procjeđivanjem. Također, nisu planirani radovi kojima bi se mijenjalo hidromorfološko stanje vodnih tijela površinskih voda. Nakon razminiranja će zbog bolje pristupačnosti terena biti moguće bolje upravljati procesima eutrofikacije i sukcesije, odnosno procesima smanjivanja vodenih i močvarnih područja zbog širenja šuma, te procesima širenja invazivnih vrsta. Budući da na predmetnom području nema evidentiranih kulturnih dobara, osim arheološkog lokaliteta Nemetin koji se nalazi na rubu cjeline 2 gdje je planirano razminiranje ručnom metodom, zahvat neće utjecati na kulturnu baštinu.

Otpad sakupljen tijekom pripremnih radova i nakon razminiranja će se odvajati i predavati osobama ovlaštenim za gospodarenje otpadom. Što se tiče opterećenja bukom, budući da je razminiranje strojevima zabranjeno na najvećem dijelu, odnosno da je osnovna metoda razminiranja ručna metoda koja je najtiša metoda, ne očekuje se značajno povećanje razina buke tijekom detektiranja minski eksplozivnih sredstava (MES) i neeksplodiranih ubojnih sredstava (NUS). Najveća buka nastajat će tijekom uništavanja MES, NUS i njihovih dijelova, a koju je moguće smanjiti prekrivanjem MES/NUS zemljom. Određena sredstva uništiti će se spaljivanjem, a sredstva koja će se morati uništavati detonacijom ili će se prenijeti na druge lokacije razminiranja (ako se mogu prevoziti) ili će se uništavati zakopana u fugasama i prekrivena zemljom (50 dB). Manji broj eksplozivnih sredstava koja su armirana (spremna na djelovanje), npr. ispaljene neeksplodirane minobacačke mine i granate koje će biti pronađene, prekrivat će se vrećama s pijeskom i zemljom i na taj način smanjiti će se razina buke. Nakon završetka radova neće biti negativnog utjecaja na razine buke.

Tijekom izvođenja radova doći će do privremene obustave cestovnog prometa u blizini područja razminiranja. Ovaj utjecaj je lokalni i privremen te se može ocijeniti prihvatljivim. Radovi na udaljenosti do 100 m od plinovoda i odlagališta s južne strane cjeline 2 te uz glavni dravski nasip, nasip „Drava-Dunav“ i na području pomoćnih nasipa, gdje su strojna metoda i uništavanje MES-a i NUS-a zabranjeni, obavljet će se ručnom metodom te je ocijenjeno da je na ovu infrastrukturu utjecaj zanemariv. Nakon završetka radova ne očekuje se negativan utjecaj na promet i infrastrukturu.

Zahvat je planiran na području zaštićenom na temelju Zakona o zaštiti prirode, unutar Regionalnog parka Mura-Drava i posebnog zoološkog rezervata Kopački rit koji se nalazi unutar Parka prirode Kopački rit. Pridržavanjem planiranog načina razminiranja, gdje su u obzir uzeta sva ograničenja Parka prirode Kopački rit (mjere zaštite PP Kopački rit prema Pravilniku o unutarnjem redu te dodatni zahtjevi Stručne službe Javne ustanove Parka prirode Kopački rit), Regionalnog parka Mura-Drava te Uprave šuma – Podružnica Osijek, a koja se odnose na odabir ručne metode razminiranja na području čitavog Parka prirode Kopački rit te pojedinih dijelova Regionalnog parka Mura-Drava, negativan utjecaj na floru i faunu tijekom razminiranja bit će sveden na minimum.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine, br. 124/13 i 105/15) zahvat je planiran unutar područja ekološke mreže, unutar područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove HR2001308 Donji tok Drave, HR2000372 Dunav – Vukovar i HR2000394 Kopački rit te unutar područja očuvanja značajnog za ptice HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje. Također, na udaljenosti oko 160 m nalazi se područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR2000728 Biljsko groblje. Pozitivan utjecaj zahvata očitovat će se neposredno uklanjanjem mina te dugoročno obnovom i povećanjem površina ciljnih stanišnih tipova 91E0* Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) i 91F0 Poplavne miješane šume *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia* na predmetnom području te obnovom rijetkih i ugroženih livada *Cnidion dubii*, čime će se povećati površina i kvaliteta staništa povoljnih za ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže, te posredno osiguranjem uvjeta za provođenje mjera zaštite. Slijedom provedenog postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu predmetnog zahvata, ocijenjeno je da je moguće isključiti značajan negativan utjecaj na ciljeve

očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je zaključeno da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Nakon završetka radova očekuje se pozitivan utjecaj na bioraznolikost i krajobraz budući da zahvat obuhvaća pošumljavanje i obnovu šuma zamjenom alohtonih vrsta drveća autohtonim šumskim vrstama, pošumljavanje šumskih čistina, obnovu degradiranih šumskih sastojina, zatim uklanjanje sastojina invazivnih vrsta i sadnju autohtonih vrsta. Ovo će se pozitivno odraziti na krajobraz predmetnog područja budući da je jedan od glavnih fenomena tog područja izmjena poplavnih šuma i vodenih i močvarnih ekosustava.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 78. stavku 2. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavku 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, uz mјere propisane u točki I., i stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnog utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom судu u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisnom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima u iznosu od 70,00 kuna sukladno članku 32. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16), a u vezi s Tarifom br. 1. i 2. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

DOSTAVITI:

- Hrvatske šume d.o.o., Ulica kneza Branimira 1, 10000 Zagreb (**R!, s povratnicom**)

NAZNANJE:

- Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode, Ribarska 1/II, 31000 Osijek